

**RAPPORT FRA ARKEOLOGISK UTGRAVNING
BERG 129/1, STJØRDAL KOMMUNE, NORD-TRØNDELAG
HØSTEN 2010**

Rapport ved Live Waldersløyv Norderval

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Introduksjon.....	2
2. Bakgrunn.....	2
3. Landskap og kulturmiljø.....	2
4. Praktiske opplysninger.....	4
4.1 Ansatte/involverte/tidsbruk.....	4
4.2 HMS.....	4
5. Metode og dokumentasjon.....	5
5.1 Metode – sammendrag.....	5
5.2 Innmåling.....	7
5.3 Annen dokumentasjon.....	7
6. Presentasjon av resultatene.....	8
6.1 Kjernerøys 1.....	8
6.2 Kjernerøys 2.....	11
6.3 Helleristninger.....	14
6.4 Tolkning.....	17
7. Formidling/PR/besøkende.....	19
8. Oppsummering.....	20
9. Litteraturliste.....	20

1. INTRODUKSJON

28.09.10-21.10.10 ble det i regi av NTNU, Vitenskapsmuseet foretatt en arkeologisk utgravning på Berg (Berri i dagligtale)129/1, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag. Lokaliteten lå på en høyde og beskrivelser tilsa at det skulle ligge en stor gravhaug, muligens to mindre gravhauger, på stedet. Resultatet ble to kjernerøysen og bergkunst under den ene røysen samt på berget som var rundt røysen. Den ene røysen var funntom (kjernerøys 1), mens den andre (kjernerøys 2) inneholdt store mengder brent bein og en mulig gjenstand av jern. Det var også under sistnevnte røys at man fant bergkunst.

2. BAKGRUNN

Ved systematisk registrering og innmåling av kulturminner i Stjørdal kommune ble Nord-Trøndelag Fylkeskommune gjort oppmerksom på skade på en, eventuelt to gravhauger. Kulturminnet ble befart 16.10.07 av Lars Forseth og Linn Eikje fra Nord-Trøndelag Fylkeskommune. Skaden bestod i at det var rast ut masser på haugens sørlige side. Dette hadde blottlagt et kullag med skjørbrant stein som ble tolket til å tilhøre selve gravanlegget. Ut fra skadebildet per 2007 ble det anbefalt at den skulle bli arkeologisk utgravd og dokumentert.

På bakgrunn av at Vitenskapsmuseet gjennom Riksantikvaren hadde fått bevilget penger for å få gjennomført en undersøkelse av den skadede gravhaugen, ble det 21.09.10 gjennomført en felles befaring på lokaliteten. Til stede var Iver Kristoffer Berri (grunneier), Jon Reidar Halle (driver av steinbruddet), Lars Forseth (fylkesarkeolog ved Nord-Trøndelag Fylkeskommune), Gry Holm Kvernørud (arealplanlegger ved Stjørdal kommune) og Anne Haug (NTNU, Vitenskapsmuseet).

3. LANDSKAP OG KULTURMILJØ

Lokaliteten ligger på en høyde med god utsikt over dalføret opp mot Hegra og videre til Meråker. Det er også godt utsyn mot Ertsgård. Se for øvrig bilde 23-25. Lokaliteten slutter brått mot S, da masser har rast ut, antageligvis, gjennom flere år. Vi kunne også fastslå at en god del har rast ut bare siden registreringen i 2007; blant annet var et platå nedenfor gravhaugene som ble fotografert i 2007 nå borte. Se for øvrig bilde 8, 9, 12-14 og 49-51.

I følge Theodor Petersen ligger gården Berg tett ved et gammelt kultsted da nabogårdene har navnene Hove og Voll. På Voll skal det ha stått en kirke i middelalderen.

Det er også registrert andre kulturminner i nærheten, dog ikke *på* gården Berg. VSV for lokaliteten ligger Skrivarberget (Mælnes 111/1), og NV for lokaliteten ligger helleristningsfeltet Ydstines (Ydstines 109/1). Det er også registrert hulveier N og NV for lokaliteten.

Det er gjort to funn på gården Berg:

T 7255 Nål av bronse (kan være stoppenål fra nyere tid)

T 12666 "Hellig hvit stein" i marmor med skålgrop i, 38,6cm høy

Tidligere beskrivelser/registreringer av kulturminnet:

- Lorentz D. Klüwer: *Norske mindesmerker*, 1823 (datert 1818)
- Karl Rygh: *Funn og fornlemninger i Nordre Trondhjems amt*, 1879
- Theodor Petersen: Notat i VMs top.ark, doknr.7144, 1922
- A. Godager: Registreringsskjema, VMs top.ark, doknr.7143, 1963
- Jon Leirfall: Liv og lagnad i Stjørdalsbygdene, *Stjørdalsboka*, bind 1/dell, 1970
- Fredrik Gaustad: Innberetning, VMs top.ark, doknr. 7145, 1972
- ØK-rapport : Funn og fornminner Nord-Trøndelag 6, Stjørdal. Topografisk-
arkeologisk registrering 1977, Bind 1. 1978
- Kalle Sognnes: Notat i VMs top.ark, doknr. 7151. 1978.

Den første beskrivelsen av ødelegelser på området var ved Gaustad i 1972.

Landskapet rundt Bergskeiva er svært forandret de siste tiårene på grunn av grusuttak. Tidligere gikk Bergskeiva helt frem til Stjørdalselva. Og det var først rundt 1900 at veien ble lagt nede ved elva. Før dette var hovedferdselsveien opp forbi lokaliteten. Dette har nok vært den naturlige ferdselsvei langt tilbake, da det er beskrevet flere hulveier N og NV for lokaliteten

Figur 2: Postkort som viser Bergskeiva og Stjørdals-elva rundt århundreskiftet. Bildet er lånt fra Bergkunstmuseet, Stjørdal.

Figur 3: Postkort som viser Bergskleiva til høyre i bildet. Bildet er lånt fra Bergkunstmuseet, Stjørdal.

4. PRAKTISKE OPPLYSNINGER

4.1 Ansatte, involverte og tidsbruk

- Prosjektleder:** Arkeolog/forsker Anne Haug som kom på flere besøk.
Varighet: 28.09.10 – 21.10.10
Grunneier: Iver Kristoffer Berri
Gravemaskinfører: Jon Erik Hallem, Brødrene Halle AS, 26.09.10, 05.10.10 og 08.10.10.
Gravemaskin: ABS Kompakt, 4,5tonn med en skuffbredde på 1,0m
Hogstmann: Ådne Skjelstad, Brødrene Halle AS, 26.09.10 og 05.10.10.

Navn	Stilling	Tidsrom	Signatur
Live Waldersløv Norderval	Feltleder	28.09.10 -21.10.10	LWN
Staale Normann	Feltleder på innmåling, men var også med på gravving	28.09.10 -06.10.10 11.10.10-15.10.10	SN
Torill Skillingsås Nygård	Feltassistent	28.09.10 -21.10.10	TSN
Silje Sandø Rullestad	Feltassistent	28.09.10 -21.10.10	SSR

Figur 4: Liste over deltagere

Det ble 65 dagsverk ute i felt og 20 dagsverk til etterarbeid.

Vi hadde gravemaskin inne i tre omganger; 26.09.10, 05.10.10 og 08.10.10. Vi hadde også hogstmann inne i to omganger; 26.09.10 og 05.10.10. Gravearbeidet ble meget godt utført av Jon Erik Hallem.

Det ble gjort innmåling av fastpunktet vi hadde brukt til innmåling 25.10.10. Innmålingen ble gjort av Stjørdal kommune.

I perioden 28.09 – 12.10 hadde vi pent høstvær med god temperatur og lite nedbør. I perioden 13.10 – 21.10 var det jevnt over dårlig vær med til dels mye regn, sludd og til slutt snø. Laveste temperatur ble målt til -10°C .

4.2 HMS

Ved siden av det vanlige sikkerhetsutstyret (hjelm, refleksevest, vernesko og hansker) ble det også brukt seler festet i liner som igjen var festet i trær som stod utenfor feltet og ble ansett som sikkert. Dette ekstra sikkerhetsutstyret ble brukt fordi det ble ansett at å grave såpass nær en kant i grustak kunne innebære større fallfare og større konsekvenser ved fall enn til vanlig.

5. METODE OG DOKUMENTASJON

5.1 Metode - sammendrag

Ved oppstart var det uklart om det var en større haug eller to mindre hauger som skulle undersøkes. Ved ankomst til felt kunne det se ut som om det var 2 mindre hauger, eventuelt 3 mindre hauger som lå på lokaliteten. Derfor startet vi med å torve av området vi mente var nødvendig for å kunne avgjøre hvorvidt det var en, to eller tre hauger. Til avtorvingen ble det brukt gravemaskin. Arbeidet gikk raskt og resultatet ble bra – mye takket være en god gravemaskinfører.

Fig. 5: Mulig gravhaug etter avtorving.

Fig. 6: Mulig gravhaug etter avtorving.

Tykkelsen på torven varierte fra 0,15m på toppen av de antatte haugene, og til 0,30m i området nedenfor/utenfor haugene.

Etter avtorvingen ble det rensset opp med krafse og graveskje for å få klarhet i om det var noen synlige sekundærbegravelser eller eventuelt moderne inngrep. Det ble ikke observert noen forstyrrelser verken av gammel eller ny dato, bortsett fra groper etter større røtter. Videre ble det fjernet røtter og stubber som lot seg fjerne ved håndmakt. Etter avtorving og opprensing ble det klart at det dreide seg om to gravhauger uten tilsynelatende moderne inngrep. Den tidligere antatt tredje haugen ble definert som natur (som senere viste seg å stemme).

Feltet i sin helhet samt antatt avgrensning/utstrekning på haugene ble målt inn. Ellers ble feltet og haugene fotografert fra ulike vinkler. Det var imidlertid vanskelig å få gode oversiktsbilder da haugene lå tett og var absolutt de høyeste punktene på feltet.

For å spare tid og arbeidskraft ble det brukt gravemaskin til å grave/snitte gravhaugene. Samme maskin og maskinfører ble brukt – igjen med meget godt resultat. På forhånd var det satt ut en linje som, etter haugenes overflate, etter alt å dømme skulle snitte gravhaugene omtrent i to. Vi hadde også Ådne Skjelstad med en knapp dag for å få hjelp til å fjerne større røtter som gikk ned i fyllmassen til gravhaugene.

Vi startet snittingen i den sørlige enden av feltet (ute ved raskanten), og det var den vestlige delen av haugene som ble fjernet først. Det ble satt igjen en profilbenk på omtrent 1,5m ut mot raskanten dels for å hindre videre utrasning.

Vi gikk, så godt det lot seg gjøre, lagvis nedover i massene. Vi gravde oss gjennom ulike lag bestående av sand, silt og siltsand -blandinger. Halvannen meter ned i massene støtte vi på steiner. Det ble naturligvis stanset på dette laget, og det ble videre fulgt for å få en avgresning på en eventuell kjerneøys. Vi fikk en avgresning mot østlig retning, og utenfor kjerneøysen gikk vi noe lenger ned. Det var gulbrun siltblandet sand i undergrunnen.

Ved omtrent 3 m støtte vi på berg, og terrenget gikk raskt oppover. Det ble til slutt en bergnabb med 1,0m sandblandede masser og torv over. Etter dette gikk berget nedover, og ved omtrent 8,5m var det igjen halvannen meter sandblandede masser over steril grunn.

Ved 10,0m støtte vi igjen på stein ned mot undergrunnen. Vi stanset på steinlaget og dekket deretter av kjerneøysens utstrekning. Mot slutten av avdekkingen mot N støtte vi igjen på berg. Avdekkingen ble da avsluttet etter å ha fått frem berget da vi mente vi hadde fått avgrenset kjerneøysene.

Profilen ble rensert opp, fotografert og tegnet i målestokk 1:20 (Tegn. 11). Det ble også tatt ut C14-/Makroprøver fra utvalget lag. Se for øvrig tegning 13 for hvor det ble tatt ut prøver.

Fig.7: Profil 1 med kjerneøys 2 nærmest.

Etter dokumentasjon av profil 1 ble det igjen tatt i bruk gravemaskin for å fjerne resten av massene over kjernerøysene. Vi fikk igjen samme maskin og samme maskinfører, og igjen et meget godt resultat.

Fremgangsmåten var den samme som for fjerning av første halvdel av massene. Vi gikk lagvis nedover i massene til vi støtte på stein tilhørende kjernerøysene eller til vi traff berg/steril undergrunn. Resultatet ble to kjernerøysere på hver sin side av en bergnabb. Avdekkingen bekreftet også at den mulige tredje haugen var natur. Berget stod høyt mellom kjernerøysene; kun 0,30m torv over berg på det høyeste punktet. I tillegg var det berg synlig berg nedenfor lokaliteten på den østlige siden. Det ble derfor antatt at den tredje haugen var berg med torv over.

5.2 Innmåling

Det anvendte GPS-utstyret var av typen Leica Viva (kontroll: Leica Viva CS15 og mottaker Leica Viva GS15). Hoveddelene i systemet er GPS-antennen som mottar satellittsignaler og GPS-mottakeren som omformer signalene til informasjon om geografisk posisjon.

Det ble brukt tre typer måling på denne utgavningen: punkt, linje og flate. Punkt ble brukt til innmåling av prøver, funn og nivellement. Linje ble brukt til grensemarkeringer hvor areal og flatefremstilling ikke var nødvendig. Flate ble brukt til innmåling av kjernerøysenes utstrekning (før graving og underveis etter hvert som de ble gravd vekk lag for lag). Også konsentrasjoner av bein ble målt inn under dette temaet. Flate-temaet ble også brukt til innmåling av avtorvet område, feltavgrensning og bergets utstrekning.

Innmålingene fikk egne mapper for hver dag; for eksempel fikk målinger fra 14.10.2010 navnet Berg 101410 (måned-dato-år). All informasjon ble lagret på SD-card og deretter eksternt konvertert til et format som kunne brukes i GIS. GIS (Geographical Information System) er et redskap for behandling av informasjon ut i fra geografisk plassering. GIS-programvaren som ble brukt på dette prosjektet var ArcGIS (Esri).

Konverterte rådata fra innmålingene ble hentet inn som kartdata og fremstilt i kart som punkt-, linje- og flatetema i ArcGIS. I etterarbeidet ble ArcGIS brukt som redskap for analyse og kartfremstillinger. Kartfremstillinger ble også eksportert til Adobe Illustrator CS4 for videre bearbeiding som tegninger. Alle kartfremstillinger er laget av Staale Normann.

Alle målinger og konverteringer gikk bra med unntak av målingene den siste dagen (102110). Det er derfor ingen innmålinger av helleristningene, lag 7 og bergflaten etter at kjernerøys 2 var ferdig gravd. Dette var ingen ønskelig situasjon, men det kan måles inn når videre dokumentasjon av helleristningene skal skje i 2011.

5.3 Annen dokumentasjon

Profil 1 ble tegnet i målestokk 1:20. Før graving ble kjernerøys 1 og 2 tegnet i plan i målestokk 1:20. Videre ble det tegnet bare hvis det dukket opp noe spesielt som markante

lagskiller, steinkonstruksjoner eller lignende. Dette førte til at det ble med en tegning for kjernerøys 1, mens det for kjernerøys 2 ble to tegninger (før garving og ved lag 4/5). Tegningene er reintegnet og behandlet digitalt i Adobe Illustrator CS4 av undertegnede.

Ellers ble kjernerøysene dokumentert ved fotografering etter hvert som de ble gravd og lag ble fjernet. Det ble tatt digitale bilder med et Nikon D60 kamera. Det ble tatt som JPEG-bilde og som NEF-fil. Det ble stort sett brukt fototavle med informasjon som struktur, lag og lignende, samt pil som pekte mot N. Som målestokk ble det brukt stikkstang på oversiktsbilder, mens det ved behov for mindre målestokk ble brukt målestokk på 40cm og 5cm.

6. PRESENTASJON AV RESULTATENE

Det ble totalt avdekt et område på 102m², hvorav berg utgjorde 50m². Resultatet i første omgang var to kjernerøysar på hver sin side av en bergnabb. Ved graving av kjernerøys 2 dukket det imidlertid også opp helleristninger under graven.

6.1 Kjernerøys 1

Kjernerøys 1 ble gravd i perioden 12.10 – 15.10.10 for det meste av Torill S. Nygård, men med en del hjelp av undertegnede. Røysen ligger helt ute på raskanten og er vel egentlig bare del av en kjernerøys. På grunn av utrasning gjennom flere år er det vanskelig å si noe om opprinnelig størrelse, utstrekning og form. Men det vi *kan* si noe om er det vi fant. Og vi fant en avlang røys med diameter 3,40m x 2,00m. I tillegg stod det igjen en profilbenk ut mot raskanten på halvannen meter.

Før graving ble kjernerøys 1 tegnet i målestokk 1:20 (tegn. 14) og fotografert. Strategien for gravingen var å tømme røysen og følge den mulige kuttkanten/nedgravningen som var synlig på røysens vestlige og østlige side. Avgrensning/kuttkant var svært uklar i den sørvestlige delen av røysen og det var her vanskelig å se noen form for nedgravning.

Fig.8: Kjernerøys 1 renset frem.

Fig.9: Kjernerøys 1 renset frem.

Fyllmassen i toppen av røysen var mørk gråbrun siltsand og stein. Steinene var av ulik størrelse; alt fra småstein til stein opp mot 0,5m i diameter. Blant steinene var det en god del kvartsstein. Konsistensen på siltsanden var en anelse fet, men ikke særlig markant. Massen var homogen, men det hadde rast masser fra overliggende lag ned mellom steinene. Blant annet ble det observert masser som var svært lik det som var i lag 32 fra profilen (se tegn.11). Det antas også at det var lag 32 som lå igjen i den sørvestlige delen av røysen der nedgravningen var uklar.

Da strategien var å tømme røysen ble det i første omgang fjernet stein. Det ble i alt fjernet to mekaniske lag med stein. For hvert lag ble røysen fotografert. Det ble ikke gjort nye tegninger da det ikke dukket opp nye konstruksjoner eller markante lagskiller.

Steinene ble altså fjernet i to lag/omganger, og da ble også løsmassene mellom steinene fjernet. I første omgang ble de små steinene som lå løst i siltsanden fjernet, samt de større steinene som var fullstendig fremgravd. Vi kom da ned til flere svært store steiner (0,40-0,60m i diameter). Disse lå i det vi antok var fyllmassen til selve nedgravningen: grålig brun siltsand med noe fet konsistens og spredte små trekullfragment.

Deretter ble de større steinene også fjernet. Fra steinlag 3 ble det tatt ut makroprøve fra fyllmassen i strukturens nordvestlige ende, samt to kullprøver fra kullkonsentrasjonene på henholdsvis den vestlige og den østlige siden av røysen.

Fig.10: Kjernerøys 1-et steinlag gravd vekk.

Fig.11: Kjernerøys 1-to steinlag gravd vekk.

Da store deler av steinene var fjernet kom vi ned på et mer sandholdig siltlag med ulike fargesjatteringer i brunt og grått (= lag 2). Etter tømning av dette laget, inkludert et par større steiner, kom det frem en tydelig kant/nedgravning på fire steder rundt strukturen: tre kom frem på vestsiden og et helt inne ved profilkanten på østre side. Den "nye" kanten ble målt inn som flate i topp hvor både de klare kantene ble fulgt samt det vi antok var strukturens ytterkant. Det ble også målt inn 4 bunnlinjerlangs nedkanten av de klare kantene (se kart XX).

Deretter ble de resterende steinene fjernet ned mot profilen. Det viste seg da at lag 2 dekket hele strukturen. Under steinene og lag 2 som ble fjernet i den nordlige delen dukket det opp et homogent grått sandlag. Det kunne se ut som steril undergrunn, men stedvis dukket det opp et lag med kullblandet torv. Tolkning av dette laget er 1.) gammel myravsetning eller 2) rester etter gammel dyrkningsflate. Vi hadde mest tro på tolkning 2, blant annet fordi haugen på folkemunne kalles "Koinnhaugen" (= kornhaugen). Dette åpnet for at røysa kunne være en rydningsrøys.

For å få et bedre innblikk i lagdelingen og røysas funksjon ble det åpnet en sjakt inntil profilkanten i den sørlige enden av røysa. Sjakten var 0,80m bred og 1,10m lang. Massen i sjakten bestod av lag 2 og hadde ujevn tykkelse (0,10-0,15m). Under dette lå det stedvis en mer homogen finkornet og ren sand, men det ble også observert sammenblandede masser. Da dette ble fjernet kom vi ned på grå leire spettet med brune flekker. Flekkvis over leiren lå det et tynt lag (0,02-0,03m) med organisk masse: torv med mye røtter og trekull. Flekkene hadde en ujevn utforming og så ikke til å forholde seg til nedgravning da de også ble observert utenfor røysas nordøstlige avgrensning. Det ble imidlertid klart at steinene hadde ligget i en nedgravning. Kuttet til denne nedgravningen var synlig i sjaktens østre profil.

Fig.12: Sjakt og profil ut mot raskanten i kjernerøys 1.

Oppsummering

Kjernerøys 1 bestod av en nedgravning med en maksimal dybde på 0,35m og med delvis klare kanter og en ujevn flat bunn. Nedgravningen var fylt med stor til middels stor stein omringet av lag 2. Lag 2 bestod av samme type masse som den omkringliggende undergrunnen, og det virker derfor som om nedgravningen har blitt gjenfylt med den samme massen som en gang ble gravd opp. Steinene i røysa virket grovsortert med de største steinene nederst. Mindre kvartssteiner ble funnet flere steder.

Det ble funnet verken bein (brent/ubrent) eller gjenstander ved graving av røysa. På grunn av dette var vi inne på tanken om det kunne være en rydningsrøys. Men da sjakten ble gravd og det ble klart at det var en nedgravning med stein i gikk vi bort fra denne tolkningen, da det virker meningsløst å grave ned rydningsstein.

Konklusjonen ble at det antageligvis var del av en større kjernerøys – en kjernerøys som over tid har rast ut. Spor etter en eventuell begravelse kan da ha ligget i den delen av røysa som har rast ut.

6.2 Kjernerøys 2

Kjernerøys 2 ble gravd i perioden 12.10 – 20.10.10. Røysa lå på den nordlige delen av feltet og var ”beskyttet” mot utrasningen ved en bergnabb som lå omtrent midt på feltet.

Diameteren på røysa var før graving 5,60m x 3,40m. Ferdig avdekt var det uklart om det var snakk om en større kjernerøys eller to mindre (tegn. 15). Dette på grunn av ulik størrelse på steinene samt et mørkt lag i midten av røysa. Steinene var av stor størrelse i den sørvestlige delen, mens det i den nordøstre delen var stein av mindre størrelse. Kvarts av varierende størrelse ble observert over hele røysa. Røysa var avgrenset av berg på alle kanter bortsett fra i sørvest der store steiner utgjorde avgresningen. Det at berget var såpass dominerende førte til at vi tidlig skjønnte at røysa var anlagt rett på berg uten nedgravning i løsmasser.

Fig.13: Kjernerøys 2 rensset frem.

Det første vi gjorde var å fjerne et lyst grått siltlag (lag 1) i den sørvestre delen av røysa. Siltlaget var sirkulært i form og avgrenset av store steiner. I plan kunne det se ut som en nedgravning, men ved tømning viste det seg at det kun var snakk om et tynt lag.

Under lag 1 lå det et mørkt brunsvart og mer organisk lag (lag 2). Dette laget dekket det meste av røysa, og er stort sett det samme laget som dominerte røysa før graving. Det varierte dog noe i farge fra mørk brunsvart til rødbrunt, men det ble tolket til å være det samme laget. Det var en del trekullbiter i laget samt mange kvartsbiter. Etter hvert dukket det opp en del brente bein. Massene fra lag 2 ble da soldet og det ble laget en samlepose for brent bein fra hele strukturen .

For å få kontroll på hvor det var konsentrasjoner av brent bein ble det bestemt at vi skulle grave videre i ruter. Rutene var på 1m brede og like lang som røysa til enhver tid, med andre ord så gravde vi ikke 1x1m ruter (se tegn.17). Dette gjorde vi for å spare tid, og dessuten var det ganske klart at det var inn mot midten av røysa at det var brente bein. All massen ble vannsoldet i 4mm-sold.

Lag 3 var en fortsettelse av lag 2; mørk brunsvart til rødbrun siltblandet sand med en del trekull. Grunnen til et nytt lagnummer er at vi begynte å grave i ruter i motsetning til lag 2. Røysa ble fotografert og den sørvestlige delen ble tegnet på nytt fordi steinene var kommet bedre til syne. Denne tegningen er ikke rentegnet da den gir begrenset ny informasjon. Strategien videre var å grave rutene i mekaniske lag på 5cm så fremt det ikke dukket opp konstruksjoner eller markante lag-/fyllskifter.

I lag 3 kunne man observere skjørbrent stein, og det var fremdeles mye kvarts blant steinene. Kvartsen var til dels i små biter som så sprengt ut. Så muligens stammer mye av det fra større kvartssteiner som enten har blitt frostsprengt eller sprengt på grunn av varmepåvirkning?

Lag 3 var på det tykkeste 5cm (blant annet rute E og F), og på det tynneste 1,0cm (dette var tilfellet i den nordøstre delen av røysa). I ytterkantene på røysa kom vi rett ned på berg (bortsett fra i den sørvestre delen), noe som medførte at den ble mindre i omkrets. Etter hver som lag 3 ble gravd kom det frem et nesten sirkulært rødbrunt lag mot midten av røysa – definert som lag 4.

Lag 4 fremstod som sagt som et tilnærmet sirkulært lag i plan mot midten av røysa. Fyllmassen var rødbrun på farge, og konsistensen var seig og det virket organisk. Det lå mye brent bein i overflaten av laget og en god del av steinene framstod som skjørbrente.

Røysa ble fotografert og tegnet i målestokk 1:20 før det ble gravd videre (tegn.16).

Ved videre graving viste det seg at det var mest brent bein i rute E og F. Disse rutene utgjorde også størsteparten av lag 4. Det ble også observert skjørbrent stein ved graving. Kvartsbiter ble også funnet. Lag 4 varierte fra 3-7cm i tykkelse.

Under lag 4 kom det frem et gråsvart siltblandet sandlag som skilte seg fra det rødbrune lag 4. Dette ble definert som et nytt lag – lag 5. Imidlertid hadde lag 5 store likheter med lag 3 (og dermed også lag 2) i farge og konsistens. Den rødbrune fargen var dog til stede, noe som vises

bedre på bildene enn hva det gjorde ved graving. Men det var en annen konsistens på lag 5, og derfor ble det definert som et nytt lag.

Når det gjelder tolkning av lag 4 kom vi frem til to mulige tolkninger. Tolkning 1 er at fargen kommer av utfelling fra steinene som lå i lag 3 og 5. Tolkning 2 er at det er rester av et likbål som muligens er samlet/sopet inn mot midten av røysa. Arkeolog Per Steinar Breivik ved Stjørdalsmuseet mente det kunne minne om et askelag/brannlag. Undertegnede mener tolkning 2 er meget godt mulig.

Fig.14: Lag 4 synlig (nærbilde).

Fig.15: Lag 4 synlig (oversikt).

Lag 5 ble gravd i 2 mekaniske lag på grunn av tykkelsen. Massene bestod av mørk gråsvart siltsand med mye sot og noe synlig trekull. Det var en god del skjørbrent stein i massene som ble fjernet. Blant steinene var det også kvartsbiter av ulik størrelse (opp 0,10-0,15m i diameter). I mekanisk lag 1 (lag 5.1) ble det gravd 1-5cm i de fleste av rutene, bortsett fra rute I og J der det kun ble rensset opp da vi allerede var nede på et nytt lag i denne delen av røysa. I de andre rutene kom vi ned på berg i større eller mindre utstrekning. Rute A og B ble gravd ferdig i dette laget. Det var størst konsentrasjon av brent bein i rute E og F, og da inn mot midten av røysa. I rute D dukket det opp to mulige skålgroper samt antydning til en fotsåle som stakk frem fra lag 6.

I rutene C, E, F, G og H ble det gravd et mekanisk lag 2 (lag 5.2). Det varierte i tykkelse fra 1-5cm. I rute C ble det gravd 1-2cm før berget kom frem, mens det i Rute G og H ble gravd 1-3cm før vi kom ned på lag 6. I rute E og F ble det gravd 1-5cm før det enten kom frem berg eller vi kom ned på lag 6. I disse rutene ble det igjen funnet forholdsvis mye brent bein, og da igjen inn mot midten av røysa. Det var særlig rundt og mellom steinene at det var brent bein. Beinbitene var større i dette laget enn i 5.1, men det var også en del bein som hadde gått i oppløsning eller gikk i oppløsning da vi gravde.

Lag 6 lignet noe på lag 5, men inneholdt mer silt og var noe lysere på farge. Det var noe skjørbrent og kvartsbiter i laget. Det varierte i tykkelse fra 1-9cm før vi enten kom ned til berg eller et nytt lag. I rute D ble det gravd 1-3cm før det var berg i hele ruten, og da kom det frem tre fotsålefigurer og tre mulige skålgroper i tillegg til de to skålgropene fra lag 5.1. Det var litt brent bein inn mot rute F.

Fig.16: Helleristninger dukker frem under kjerneøys 2.

I rute E og F ble det gravd 1-9cm før det enten var berg eller overgang til et annet lag i undergrunnen. I disse rutene ble det funnet en del brent bein, og igjen var det konsentrert inn mot midten og mellom steinene i røysa.

I rute G og H ble det gravd 5cm før det kom et lagskille. Det var lite eller ingen brente bein i disse rutene.

Lag 7 kan nok sees som en fortsettelse av lag 6, men det var lysere på farge og det var ingen brente bein i overflaten. Det var synlig en del trekull gjennom hele laget, og det ble tatt ut prøve fra toppen i rute F og fra bunnen i rute G. Lag 7 ble gravd i rute E-H, og varierte i tykkelse fra 2-4cm før det var rett ned på bergflaten. Det ble funnet brent bein kun i rute E og G, men det kommer antageligvis fra overliggende masser som var festet til steiner som ble fjernet. I rute E og G var det en sprekke/fordypning i berget.

Fig.17: Bergflaten under kjerneøys 2.

Oppsummering

I kjerneøys 2 ble det gravd i alt 7 lag, hvorav lag 5 ble gravd i to mekaniske lag. Det ble funnet brent bein i lag 2-7, og gjennom alle lag var det konsentrert inn mot midten av røysa (spesielt rute E og F). En mulig gjenstand av jern ble funnet i rute D, lag 5.1.

Det virket ikke som om beina var rensset for kull og aske. Det ble heller ikke funnet keramikkskår eller lignende som kan ha vært en urne. Men urnen kan jo ha vært laget av organisk materiale, for eksempel tre, som har gått i oppløsning.

Etter gravningens slutt ble beina vasket og tørket, og skal sendes til osteologiske undersøkelser. Se vedlegg 5 for en oversikt over beinmaterialet.

Det viste seg tidlig at røysa var lagt rett på berg uten noen form for nedgravning. Etter at røysa var fjernet stod man igjen med en bergflate hvor det var helning nedover i berget på

østlige og nordlige side og berg som gikk noe opp på vestlige side som naturlig avgresning, mens det i sør/sørvest var avgrenset av større stein. Bak disse steinene var det steril undergrunn på i alle fall 0,50m (det ble stukket med jordbor). Det var imidlertid ingen tom bergflate da det ble funnet skålgroper og fotsåler under kjerneøysa.

6.3 Helleristninger

Det ble i alt funnet 7 mer eller mindre sikre skålgroper og 8 fotsåler under kjerneøys 2. I tillegg ble det funnet tre båtfigurer, en "dobbel" fotsåle og en dobbelt-spiral på berget sørvest for øysa. Se vedlegg 6 for beskrivelser.

Fig.18: Utsnitt av bergflaten under kjerneøys 2 (med fotsåler)

Fig.19: Fotsåle par under kjerneøys 2.

Fig.20: Skålgroper under kjerneøys 2.

Fig.21: To skip og fotsåler med tær funnet ved siden av kjernerøys 2.

Helleristning betegner figurer som er slipt eller prikkhogd inn i stein. I Norden skiller man ofte mellom to hovedtradisjoner innenfor bergkunsten - veideristninger fra eldre og yngre steinalder og jordbruksristninger fra yngre steinalder og frem til jernalderen.

Jordbruksristninger er fremfor alt preget av skip. Andre eksempler på motiv er stridsvogner, våpen, dyr, sol- og hjulfigurer samt andre geometriske figurer som for eksempel spiraler og skålgroper. Menneskefigurer forekommer også i ulike sammenhenger i tilknytning til skip, kampscener, prosesjoner og lignende. Fotsåler (eller hender) menes å kunne være en markering av menneskets eller gudens nærvær (NAL 168-170).

Det ble ikke gjort noen dokumentasjon utover fotografering og enkle beskrivelser.

Innmålingene som ble gjort var dessverre med for høy feilmargin, så de kunne ikke brukes videre. Dessuten satte været en stopper for videre opprensning og dokumentasjon; den siste dagen skulle vi egentlig vaske feltet med vann, men da det var -10°C og feltet var speiket virket det som en dårlig ide. Derfor ble det med den enkle dokumentasjonen før det ble lagt på varmematter med presenning over. Planen videre er å vaske berget og dokumentere helleristningene i løpet av feltsesongen 2011.

På grunn av den enkle dokumentasjonen har det vært vanskelig for undertegnede å klassifisere båtene og fotsålene. Så det for bli en del av prosjektet i 2011. Men det synes klart at

ristningene kan plasseres innenfor kategorien jordbruksristninger, og dermed tilhøre bronsealderen.

Nordvest for lokaliteten ligger helleristingfeltet Ydstines, og Berg-lokaliteten bør vel kunne sees i sammenheng dette feltet. På Ydstines-lokaliteten finnes det mer enn 551 ristninger (Sognnes 2001:42). Som på Berg er det funnet skålgroper, båter, fotsåler og spiraler samt noen flere kategorier.

I dag befinner Ydstines-lokaliteten, som Berg-lokaliteten, seg langt fra gård og vei. Men området er antageligvis dyrket inntil ganske nylig (basert på grunnlag av informasjon om husmannsplasser, vegetasjon og lokale stedsnavn). Og som nevnt gikk de gamle veifarene opp og forbi både Berg-lokaliteten og Ydstines-lokaliteten, da Stjørdals-elva gikk nært inntil Hognesberga (Sveian 1995:38ff). Veifarene kan man i dag gjenfinne som hulveier, og tilsier at området/områdene har vært brukt på en annen måte i fortiden enn i dag.

6.4 Tolkning

Det foreligger ingen dateringer fra kjernerøysene ennå, så en eksakt datering kan ikke gis i skrivende stund. Men på bakgrunn av helleristingene og graven kan man sannsynligvis plassere i alle fall kjernerøys 2 i eldre jernalder.

Kort om gravskikk i jernalderen

I yngre bronsealder gikk man over fra ubrent gravlegging til kremasjon. I førromersk jernalder var branngravskikken fremdeles enerådende. Fra denne perioden kan man finne graver med bålmørje, urnebrannrop, brannflak eller brannplett som gjerne er dekket av en steinpakning eller avgrenset ved hjelp av steiner. I romertid finner man både branngraver og ubrente graver, men branngravene er i flertall. Det er stor variasjon når det gjelder graven og det ytre gravminnet. Den vanligste formen er urnegrav med brente og rensede bein. Noe nytt i denne perioden er at aske og trekull fra likbålet oftere blir begravd med de rensede beina og de brente gjenstandene. Slike branngraver dominerer i innlandet i Øst-Norge og Trøndelag (Norsk Arkeologisk Leksikon (NAL) 2005:138-140, Solberg 2000:73).

I eldre jernalder er haugene ofte lave i forhold til diameteren og haugene har gjerne kantmarkeringer i form av store eller utvalgte steiner. Haugene er ofte bygd av løsmasser som finnes på stedet. Mange av haugene kan ha kjernerøys i midten (NAL 2005:135-136).

Ut i fra disse beskrivelsene kan graven være fra eldre jernalder.

Forholdet mellom helleristing og grav

Graven må sees i sammenheng med helleristingene. Men det er nok ikke sannsynlig at de er såkalte gravristninger. Gravristninger er figurer og tegn som er hugget, skåret eller risset inn i stein i forbindelse med gravanlegg. De kan forekomme på heller i gravkamre eller på andre

steiner som inngår i gravminnets oppbygging eller på bautasteiner. Denne skikken er kjent fra eldre bronsealder og fremover (NAL 2005:135-136).

Motivutvalget er også ulikt på gravristninger og det som er vanlig på egentlige helleristninger (NAL:ibid). På gravristninger fra bronsealderen er det vanlig med konsentriske sirkler, sildebeinsmønstre og andre geometriske motiv. Steiner med innhogde spor er mer sjeldent, men det er blant annet funnet stein med fotsålefigur i utkanten av en grav fra yngre bronsealder på Jong i Bærum. Steiner med skålgroper er også kjent fra flere graver fra bronsealderen og fremover.

Gravristninger fra jernalderen er dog langt sjeldnere og kan ikke sies å ha dannet noen sikkert påviselig fast skikk (ibid).

Grunnen til at helleristningene sannsynligvis ikke er gravristninger er for det første at helleristningene man fant ligger på fast berg *under* graven. Det inngår således ikke som en del av konstruksjonen av gravanlegget. Det ble heller ikke funnet geometriske motiv, som jo er karakteristisk for gravristninger, på bergflaten under graven. I tillegg til dette er det jo sjeldent å finne gravristninger fra jernalderen.

Men helleristningene bør helt klart sees i sammenheng med anleggelsen av graven. I Sverige er det oppdaget et lignende funn. I traktene rundt Gamleby, Kalmar, var det fra før av kjent boplasser og graver fra bronsealderen samt noen helleristninger. Ved noen av helleristningene lå det en stor gravrøys fra bronsealderen. Ved en forundersøkelse i røysa fant de 10 fotsåler under graven. Undersøkelsene fortsetter til neste år.

(http://www.tv4play.se/nyheter_och_debatt/nyheterna_kalmar?title=hallristningar&videoid=1008261)

Man kan derfor anta at plasseringen av graven var bevisst. Med det mener jeg at de som anla graven visste om helleristningene og bevisst la graven oppå dem. Kanskje de hadde kunnskap om at dette var eller hadde vært en "hellig" plass og at graven ble en videreføring av det "hellige". En annen mulighet er at de la graven oppå ristningene for å skjule dem og dermed lage et brudd med det som hadde vært før dem. Men da skulle man kanskje tro at de ville prøvd å ødelegge/dekke til de ristningene som er utenfor graven.

"Hellige hvite steiner"

I kjernerøys 2 ble det funnet større og mindre biter kvarts gjennom alle lag. De var lett å få øye på da de var kritthvite. Vi kunne ikke se at noen av kvartsbitene var bearbeidet. Det er funnet steiner som er bearbeidet til fallossteiner i graver, og da gjerne av hvitt materiale (Beverfjord 2007). Men i tillegg til bearbeidede steiner, er det funnet stykker av hvite kvarts- eller marmorblokker ved forhistoriske gravanlegg (Beverfjord 2007:22). Flere forskere har antatt at disse har hatt samme funksjon /betydning som de tilhogde steinene. Når det gjelder datering er det bred enighet om at fallossteinene tilhører eldre jernalder, mer presist sen romertid og folkevandringstid (ca 200-550 e.Kr.).

Ved undersøkelser av et gravfelt i Halland, Sverige, ble det funnet flere graver der det var slått biter av hvit kvarts over den døde etter at liket var lagt i graven. Det er også funnet kvarts i graver andre steder i Midt-Norge, blant annet på Oppdal (antageligvis fra eldre jernalder) og på Tjeldbergodden (Beverfjord 2007:22).

Det ble som sagt funnet mye hvit kvarts i røys 2. I tillegg er det funnet en ”hellig hvit stein” på gården. Den skal angivelig ha blitt funnet ved et gammelt kultsted. Den var laget av hvit marmor, hadde en skålgrop og var 38,6cm høy (T 12666).

Også i nærheten av Berg er det registrert gravhaug med kvarts, nærmere bestemt i utmarka til gården Eidum 154/3. Gravhaugen ble målt inn av NTFK i 2007, og det ble gjort en befarings av Helle Vangen Stuedal m.fl. i 2009 (Stuedal 2009). I 2009 var det blottlagt en stor eggeformet stein av lys bergart som ligger i toppen av haugen. Steinen ser ut til å ha en diameter på 0,70-0,80m, og tolkes til å være en ”hellig hvit stein” (ibid).

Velger man å se kvartsen som hellige hvite steiner gir det en sannsynlig datering til eldre jernalder. I og med at det er funnet en bearbeidet ”hellig hvit stein” tidligere, synes jeg det er legitimt å også se kvartsen som ubearbeidede ”hellige hvite steiner”.

7. Formidling/PR/besøkende

Det var ikke lagt opp til noe organisert formidling med skoleklasser eller lignende. Til det hadde vi for lite tid og ressurser til. Men folk kom likevel på besøk da de oppdaget at noe skjedde oppe på Bergskleiva. Foruten grunneier som var på besøk flere ganger, kom folk som bodde i nærheten innom for å se hva vi gjorde og hva vi fant.

Vi hadde også besøk fra Bergkunstmuseet ved arkeologene Helle Vangen Stuedal og Per Steinar Breivik med en gjeng arkeologer som hadde vært og tildekt helleristninger. Også arkeolog Lars Forseth fra Nord-Trøndelag Fylkeskommune var på besøk to ganger. Fra NTNU Vitenskapsmuseet kom Morten Sylvester og Øyvind Ødegård på besøk.

Når det gjelder media-omtale har vi vært innom både tv, radio, internett og avis.

14.10.10 var det et innslag på NRK Midtnytt (<http://www.nrk.no/nett-tv/kategori/1766/>) om gravingen som ble fulgt opp med et kort innslag 20.10.10 med at vi hadde funnet helleristninger.

På internett var det et innslag på TV Adressa 14.10.10 om gravingen (<http://www.adressa.no/tv/?id=14946&style=null>). NRKs nettsider hadde dessuten den 20.10.10 en artikkel om gravingen (http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/nrk_trondelag/1.7344511?ref=nf).

Prosjektleder Anne Haug ble den 20.10.10 intervjuet om gravingen på NRK P1s lokale sendinger (<http://nettradio.nrk.no/default.php?kanal=p1>).

Stjørdalens Blad hadde også en reportasje over to sider om gravingen 21.10.10 (side 2 og 3).

8. Oppsummering

28.09.10-21.10.10 ble det i regi av NTNU, Vitenskapsmuseet foretatt en arkeologisk nødutgravning på Berg (Berri i dagligtale)129/1, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag. Beskrivelser tilsa at det skulle ligge en stor gravhaug, muligens to mindre gravhauger, på stedet. Resultatet ble to kjernerøyser og bergkunst under den ene røysen samt på berget som var rundt røysen. Den ene røysen var funntom (kjernerøys 1), mens den andre (kjernerøys 2) inneholdt store mengder brent bein og en mulig gjenstand av jern. Det var også under sistnevnte røys at man fant bergkunst.

Det foreligger ingen dateringer, analyser av makroprøver eller analyser av beinmaterialet i skrivende stund. Dette vil bli lagt til som vedlegg (henholdsvis vedlegg 10 for C14/Makro og vedlegg 11 for analyse av beinmaterialet).

Foreløpig antas det at kjernerøys 2 kan være fra eldre jernalder. Helleristningene antas å være fra yngre bronsealder.

9. Litteratur

Beverfjord, Aud 2007: *"Hellige steiner"- bruk og betydning av steinfallosjer i Norge.* Upublisert hovedfagsoppgave, NTNU, Institutt for arkeologi og religionsvitenskap.

Eikje, Linn 2007: Rapport om "Skade på gravfelt, Berg, gnr 129/1, Stjørdal kommune". Nord-Trøndelag Fylkeskommune. Upublisert.

Solberg, Bergljot 2000: *"Jernalderen i Norge"* Cappelen Akademiske Forlag.

Solli, Brit 2002: *Seid. Myter, sjamanisme og kjønn i vikingenes tid.* Pax Forlag A/S.

Sognes, Kalle 1999: *Det levende berget.* Tapir Forlag.

Sognes, Kalle 2001: *Prehistoric Imagery and Landscapes. Rock Art in Stjørdal, Trøndelag, Norway.* BAR International Series 998.

Stuedal, Helle Vangen, 2009: Kort rapport etter befaring i utmarka på Eidum 18.mai 2009. Upublisert.

Sveian, Harald 1995: Sandsletten blir til: Stjørdal fra fjordbunn til strandsted. *Norges geologiske undersøkelse, Skrifter 117.*

Østmo, Einar og Hedeager, Lotte 2005: *Norsk Arkeologisk Leksikon (NAL).* Pax Forlag A/S.

Liste over vedlegg:

VEDLEGG 1: FOTOLISTER (4)

VEDLEGG 2: FUNNLISTE (3)

VEDLEGG 3: LISTE OVER TEGNINGER (1)

VEDLEGG 4: LAGBESKRIVELSE AV PROFIL 1 (2)

VEDLEGG 5: LISTE OVER BEINMATERIALET (1)

VEDLEGG 6: LISTE OVER HELLERISTNINGER (1)

VEDLEGG 7: RENTEGNINGER (7)

VEDLEGG 8: KART/BEARBEIDDE INN MÅLINGER (6)

VEDLEGG 9: CD MED BILDER

VEDLEGG 10: C14-ANALYSER/MAKRO-ANALYSER

VEDLEGG 11: OSTEOLOGISKE ANALYSER

Liste over figurer:

<u>FIG. 1: LOKALITETEN SETT FRA RV14</u>	<u>0</u>
<u>FIG. 2: POSTKORT SOM VISER BERGSKLEIVA VED ÅRHUNDRESKIFTET</u>	<u>3</u>
<u>FIG. 3: POSTKORT SOM VISER BERGSKLEIVA FØR GRUSTAKET</u>	<u>4</u>
<u>FIG. 4: LISTE OVER DELTAGERE</u>	<u>4</u>
<u>FIG. 5: MULIG GRAVHAUG ETTER AVTORVING</u>	<u>5</u>
<u>FIG. 6: MULIG GRAVHAUG ETTER AVTORVING</u>	<u>5</u>
<u>FIG. 7: PROFIL 1 MED KJERNERØYS 2 NÆRMEST</u>	<u>6</u>
<u>FIG. 8: KJERNERØYS 1 RENSET FREM</u>	<u>8</u>
<u>FIG. 9: KJERNERØYS 1 RENSET FREM</u>	<u>8</u>
<u>FIG. 10: KJERNERØYS 1: ET STEINLAG GRAVD VEKK</u>	<u>9</u>
<u>FIG. 11: KJERNERØYS 1: TO STEINLAG GRAVD VEKK</u>	<u>9</u>
<u>FIG. 12: SJAKT OG PROFIL UT MOT RASKANTEN I KJERNERØYS 1</u>	<u>10</u>
<u>FIG. 13: KJERNERØYS 2 RENSET FREM</u>	<u>11</u>
<u>FIG. 14: LAG 4 SYNLIG (NÆRBILDE)</u>	<u>13</u>
<u>FIG. 15: LAG 4 SYNLIG (OVERSIKT)</u>	<u>13</u>
<u>FIG. 16: HELLERISTNINGER DUKKER FREM UNDER KJERNERØYS 2</u>	<u>14</u>
<u>FIG. 17: BERGFLATEN UNDER KJERNERØYS 2</u>	<u>14</u>
<u>FIG. 18: UTSNITT AV BERGFLATEN UNDER KJERNERØYS 2 (MED FOTSÅLER)</u>	<u>15</u>
<u>FIG. 19: FOTSÅLE-PAR UNDER KJERNERØYS 2</u>	<u>15</u>
<u>FIG. 20: SKÅLGROPER UNDER KJERNERØYS 2</u>	<u>15</u>
<u>FIG. 21: SKIP OG FOTSÅLER MED TÆR FUNNET VED SIDEN AV RØYS 2</u>	<u>16</u>

Vedlegg 1

Fotoliste, Berg 129/1, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag

T 25416

Bildnr.	Motiv og beskrivelse	Tatt mot	Dato	Fotograf
1	Mulig gravhaug før avtorving	SV	28/9	LWN
2	Mulig gravhaug før avtorving	ØSØ	28/9	LWN
3	Mulig gravhaug før avtorving	NØ	28/9	LWN
4	Mulig gravhaug før avtorving	Ø	28/9	LWN
5	Arbeidsbilde: Torill og Silje i seler på kanten	S	29/9	LWN
6	Arbeidsbilde: gravemaskin på kanten	V	29/9	LWN
7	Arbeidsbilde: avtorving	VNV	29/9	LWN
8	Raskanten nedenfor gravhaugen(e)	SV	1/10	LWN
9	Raskanten nedenfor gravhaugen(e)	SSV	1/10	LWN
10	Arbeidsbilde: Staale fjerner stubber	V	1/10	LWN
11	Arbeidsbilde: Silje og Torill på kanten	SSV	1/10	LWN
12	Steinbrudd /raskant /gravhaug sett fra E14	Ca N	1/10	TSN
13	Steinbrudd /raskant /gravhaug sett fra E14	Ca N	1/10	TSN
14	Steinbrudd /raskant /gravhaug sett fra E14	Ca N	1/10	TSN
15	Øyvind Ødegård på kanten av stupet	S	1/10	LWN
16	Mulig gravhaug (haug 1)	SV	4/10	TSN
17	Mulig gravhaug (haug 2)	NV	4/10	TSN
18	Mulige gravhauger (haug 1 og 2)	V	4/10	TSN
19	Mulige gravhauger (haug 1 og 2)	S	4/10	TSN
20	Mulige gravhauger (haug 1 og 2)	SØ	4/10	TSN
21	Mulige gravhauger (haug 1 og 2)	Ø	4/10	TSN
22	Mulig gravhaug (haug 1)	ØSØ	4/10	TSN
23	Utsikt fra toppen	NØ	4/10	LWN
24	Utsikt fra toppen	ØSØ	4/10	LWN
25	Utsikt fra toppen	S	4/10	LWN
26	Arbeidsbilde: snitting med gravemaskin	S	5/10	LWN
27	Arbeidsbilde: snitting med gravemaskin	NV	5/10	TSN
28	Profil 1 med kjernerøys 2	NØ	6/10	TSN
29	Profil 1 med kjernerøys 2	NØ	6/10	TSN
30	Profil 1 fotografert fra N mot S (forsøk på serie)	NØ	6/10	TSN
31	Profil 1 fotografert fra N mot S (forsøk på serie)	NØ	6/10	TSN
32	Profil 1 fotografert fra N mot S (forsøk på serie)	NØ	6/10	TSN
33	Profil 1 med kjernerøys 2 nærmest	SØ	6/10	TSN
34	Profil 1 med bergnabben mellom kjernerøys 1 og 2	NØ	6/10	TSN

35	Profil 1 med kjernerøys 1 i forkant	NØ	6/10	TSN
36	Profil 1 med kjernerøys 1 i forkant	NØ	6/10	TSN
37	Profil 1 med kjernerøys 1 i ”hjørnet”	SØ	6/10	TSN
38	Kjernerøys 1 med profil 1 bakgrunn	SØ	6/10	TSN
39	Kjernerøys 1 med profil 1 bakgrunn	SØ	6/10	TSN
40	Arbeidsbilde: Staale måler profil	NNV	6/10	TSN
41	Profil 1	N	6/10	TSN
42	Kjernerøys 1 sett fra profilkant (plan)	SV	6/10	TSN
43	Kjernerøys 1 med profil 1 (og fotoinfo)	NØ	6/10	TSN
44	Kjernerøys 1	NV	6/10	TSN
45	Kjernerøys 2 sett fra profilkant (plan)	SV	6/10	TSN
46	Kjernerøys 2 med profil 1 (og fotoinfo)	SØ	6/10	TSN
47	Kjernerøys 2 med profil 1 (og fotoinfo)	N	6/10	TSN
48	Arbeidsbilde: fjerning av resten av haugene		8/10	LWN
49	Profilbilde av raskanten	N	8/10	TSN
50	Profilbilde av raskanten: nærbilde	N	8/10	TSN
51	Raskant med arbeidsfolk på toppen	N	8/10	TSN
52	Arbeidsbilde: korrekt HMS ved arbeid ved raskant		8/10	LWN
53	Profil i raskant: ut strekning av antatt haugfyll	NV	8/10	TSN
54	Kjernerøys 1 fremrenset	NNØ	11/10	LWN
55	Kjernerøys 1 fremrenset	NNV	11/10	LWN
56	Kjernerøys 2 fremrenset	SV	11/10	LWN
57	Kjernerøys 2 fremrenset	SV	11/10	LWN
58	Kjernerøys 2 fremrenset	NØ	11/10	LWN
59	Arbeidsbilde: Torill tegner kjernerøys 1 i sele	S	12/10	LWN
60	Arbeidsbilde: Silje og Staale tegner kjernerøys 2	NØ	12/10	LWN
61	Kjernerøys 1: et steinlag fjernet	NV	12/10	TSN
62	Kjernerøys 1: to steinlag fjernet	NV	12/10	TSN
63	Kjernerøys 2 etter videre fremrensing	SV	12/10	LWN
64	Kjernerøys 2 etter videre fremrensing	SV	12/10	LWN
65	Kjernerøys 2 etter videre fremrensing	NØ	12/10	LWN
66	Kjernerøys 2 etter videre fremrensing	NØ	12/10	LWN
67	Kjernerøys 2: lag 1	NNV	12/10	SSR
68	Kjernerøys 2: lag 1 fjernet	NØ	12/10	SSR
69	Kjernerøys 2: lag 1 fjernet	SV	12/10	SSR
70	Kjernerøys 1: steinlag 1/lag 2 med kuttkant	NV	13/10	TSN
71	Kjernerøys 1: steinlag 1/lag 2 med kuttkant	SØ	13/10	TSN
72	Arbeidsbilde: snøvær en fredag morgen	SØ	15/10	TSN
73	Arbeidsbilde: snøvær en fredag morgen	SØ	15/10	TSN
74	Arbeidsbilde: snøvær en fredag morgen	SØ	15/10	TSN
75	Kjernerøys 1: sjakt ved profil langs raskanten	SØ	15/10	TSN

76	Kjernerøys 1: sjakt ved profil langs raskanten	SØ	15/10	TSN
77	Kjernerøys 2: lag 4 synlig	SV	15/10	LWN
78	Kjernerøys 2: lag 4 synlig	SV	15/10	LWN
79	Kjernerøys 2: lag 4 synlig	NØ	15/10	LWN
80	Kjernerøys 2: lag 4 synlig	NØ	15/10	LWN
81	Kjernerøys 2: lag 4 – nærbilde	SV	18/10	TSN
82	Kjernerøys 2: lag 4 – nærbilde	SV	18/10	TSN
83	Nærbilde: konsentrasjon av brente bein, røys 2	SV	18/10	SSR
84	Kjernerøys 2: lag 4 fjernet – nærbilde	SV	18/10	TSN
85	Kjernerøys 2: lag 4 fjernet – oversikt over lag 5.1	SV	18/10	LWN
86	Skålgroper på berg under kjernerøys 2	SV	19/10	SSR
87	Kjernerøys 2: lag 5.1 fjernet – oversikt over lag 5.2	SV	19/10	LWN
88	Kjernerøys 2: lag 5.1 fjernet – oversikt over lag 5.2	SV	19/10	LWN
89	Kjernerøys 2: lag 5.2 fjernet – oversikt over lag 6	SV	19/10	LWN
90	Kjernerøys 2: lag 5.2 fjernet – oversikt over lag 6	SV	19/10	LWN
91	Arbeidsbilde: Silje og Live finner helleristninger		19/10	TSN
92	Arbeidsbilde: Silje og Live finner helleristninger		19/10	TSN
93	Arbeidsbilde: frossent felt		20/10	TSN
94	Kjernerøys 2: lag 6 fjernet – oversikt over lag 7	SV	20/10	LWN
95	Kjernerøys 2: lag 6 fjernet – oversikt over lag 7	SV	20/10	LWN
96	Kjernerøys 2: lag 6 fjernet – oversikt over lag 7	SV	20/10	LWN
97	Arbeidsbilde: skip på berg vaskes frem		20/10	TSN
98	Arbeidsbilde: skip på berg vaskes frem		20/10	TSN
99	Skip på berg	S	20/10	TSN
100	Skip og føtter med tær på berget	S	20/10	TSN
101	Skip og føtter med tær på berget	S	20/10	TSN
102	Røys 2 er ferdig gravd og hele bergflaten fremme	SV	21/10	LWN
103	Røys 2 er ferdig gravd og hele bergflaten fremme	SV	21/10	LWN
104	Røys 2 er ferdig gravd og hele bergflaten fremme	SV	21/10	LWN
105	Utsnitt av bergkunstflate	NNV	21/10	LWN
106	Fotsåle	VNV	21/10	LWN
107	Fotsåle, par	NNV	21/10	LWN
108	Fotsåle med 4 striper	NV	21/10	LWN
109	Skålgroper	SV	21/10	LWN
110	Oversiktsbilde med geo.ref.punkt	SV	21/10	LWN
111	Oversiktsbilde med geo.ref.punkt	SV	21/10	LWN
112	Spiral på berg	NØ	21/10	LWN
113	Spiral med bergknaus i bakgrunnen	NØ	21/10	LWN
114	Skip/båt 3 (ved siden av spiralen)	NØ	21/10	LWN
115	Bergknausen med bergkunst	S	21/10	LWN
116	Oversikt over felt sett mot SØ	SØ	21/10	LWN

117	Ferdig tildekket felt	S	21/10	LWN
	Bilder fra Anne Haugs kamera			
118	Fotsåler på berget under kjerneverøys 2			AH
119	Fotsåler på berget under kjerneverøys 2			AH
120	Fotsåler og skålgroper på berget under kjerneverøys 2			AH
121	Helleristninger kommer frem ved graving			AH
122	Skålgroper			AH
123	Spiral			AH
124	Båt 3			AH
125	Bergflate med spiral og båt			AH
126	Spiral med målestokk			AH
127	Båt 3 med målestokk			AH

Vedlegg 2

Funnliste Berg 129/1, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag

T 25416

FNR	HVA/BESKRIVELSE	DATO	INIT.	VASKET
1	C14/Makroprøve av bunn av mulig haugfyll over kjernerøys 2. Se Profiltegning 1.	7/10	LWN	
2	C14/Makroprøve av topp av mulig haugfyll over kjernerøys 2. Se profiltegning 1.	7/10	LWN	
3	C14/Makroprøve av lag 9; sammenheng med lag 32? Se profiltegning 2.	7/10	LWN	
4	C14/Makroprøve av lag 32; mulig haugfyll over kjernerøys 1. Se profiltegning 2.	7/10	LWN	
5	C14/Makroprøve av lag 22; mulig haugfyll over kjernerøys 1. Se profiltegning 2.	7/10	LWN	
6	Makroprøve fra struktur 1; fyll 1 i nordvestlige ende av strukturen i steinlag 3. Prøve ble målt inn; se kart.	12/10	TSN	
7	C14-prøve fra struktur 1; kullkonsentrasjon øst for steinlag 3. Prøven ble målt inn; se kart.	12/10	TSN	X
8	C14-prøve fra struktur 1; kullkonsentrasjon vest for steinlag 3. Prøven ble målt inn; se kart.	12/10	TSN	X
9	C14/Makroprøve fra struktur 2, lag 2. Pose 1 av 2. Prøven ble målt inn; se kart.	13/10	SSR	X
10	C14/Makroprøve fra struktur 2, lag 2. Pose 2 av 2. Prøven ble målt inn; se kart.	13/10	SSR	X
11	C14/Makroprøve fra struktur 2, lag 2. Pose 1 av 2. Prøven ble målt inn; se kart.	13/10	SSR	
12	C14/Makroprøve fra struktur 2, lag 2. Pose 2 av 2. Prøven ble målt inn; se kart.	13/10	SSR	
13	C14-prøve fra struktur 2, lag 2. Prøven ble målt inn; se kart.	13/10	SSR	X
14	C14/Makroprøve fra struktur 1; øst for nedgravning. Prøven ble målt inn; se kart.	15/10	TSN	X*
15	Makroprøve fra struktur 2; rute E lag 4. Prøven ble målt inn; se kart.	18/10	LWN	
16	Gjenstand av jern? Struktur 2, rute D, lag 5.1. Gjenstanden ble målt inn; se kart.	18/10	SSR	**
17	C14-prøve fra struktur 2; rute F, lag 5. Prøven ble målt inn; se kart.	18/10	TSN	X
18	C14-prøve fra struktur 2; rute F, lag 7. Prøven ble målt inn; se kart.	20/10	TSN	X
19	C14-prøve fra struktur 2: rute G bunn av lag 7. Prøven ble målt inn; se kart.	20/10	AH	X
20	UTGÅR	-----	-----	
21	Brent bein: struktur 2 oppsamling fra lag 2 og opprensning fra	13/10	SN/	X

	toppen av lag 3.		SSR	
22	Brent bein: struktur 2, rute A, lag 3.	14/10	SN	X
23	Brent bein: struktur 2, rute C, lag 3.	14/10	LWN	X
24	Brent bein: struktur 2, rute D, lag 3.	14/10	SSR	X
25	Brent bein: struktur 2, rute E, lag 3.	14/10	SN	X
26	Brent bein: struktur 2, rute F, lag 3.	15/10	LWN	X
27	Brent bein: struktur 2, rute H, lag 3.	15/10	SSR	X
28	Brent bein: struktur 2, rute E, lag 4.	18/10	LWN	X
29	Brent bein: struktur 2, rute F, lag 4.	18/10	TSN	X
30	Brent bein: struktur 2, rute D, lag 4.	18/10	SSR	X
31	Brent bein: struktur 2, rute H, lag 4.	18/10	SSR	X
32	Brent bein: struktur 2, rute G, lag 4.	18/10	SSR	X
33	Brent bein: struktur 2, rute C, lag 5.1.	18/10	LWN	X
34	Brent bein: struktur 2, rute E, lag 5.1.	18/10	LWN	X
35	Brent bein: struktur 2, rute D, lag 5.1.	18/10	SSR	X
36	Brent bein: struktur 2, rute F, lag 5.1.	18/10	TSN	X
37	Brent bein: struktur 2, rute G, lag 5.1.	18/10	SSR	X
38	Brent bein: struktur 2, rute H, lag 5.1.	19/10	LWN	X
39	Brent bein: struktur 2, rute E, lag 5.2.	19/10	SSR	X
40	Brent bein: struktur 2, rute F, lag 5.2.	19/10	TSN	X
41	Brent bein: struktur 2, rute C, lag 5.2.	19/10	LWN	X
42	Brent bein: struktur 2, rute D, lag 6.	19/10	SSR	X
43	Brent bein: struktur 2, rute E, lag 6.	19/10	LWN	X
44	Brent bein: struktur 2, rute F, lag 6.	19/10	SSR	X
45	Brent bein: struktur 2, rute C, lag 6.	19/10	LWN	X

46	Brent bein: struktur 2, rute H, lag 6.	19/10	TSN	X
47	Brent bein: struktur 2, rute E, lag 7.	20/10	LWN	X
48	Brent bein: struktur 2, rute G, lag 7.	20/10	AH	X

*Det ble tatt ut 1l fra makroprøven som ble vasket, men det var svært lite trekull i fyllmassen.

**Levert til konserveringslab.

Kommentar til prøveuttak:

Prøver som er merket med C14/Makroprøve ble tatt ut i 5-liters bøtter eller i 2x2l poser.

Rene C14-prøver ble tatt ut i pose av egnet størrelse.

Vedlegg 3

Tegningsliste, Berg 129/1, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag

T 25416

NR.	HVA/BESKRIVELSE	DATO	INIT.
1	Profiltegning av profil 1, nordlige del. Tegning 1/2. Originaltegning. Kartskapnr. 8599	7/10	SSR
2	Profiltegning av profil 1, sørlige del. Tegning 2/2. Originaltegning. Kartskapnr. 8600	7/10	TSN
3	Plantegning av kjernerøys / struktur 1. Originaltegning. Kartskapnr. 8601	12/10	TSN
4	Plantegning av kjernerøys / struktur 2, SV-del. Tegning 1/2 Originaltegning. Kartskapnr.8602	12/10	SSR
5	Plantegning av kjernerøys / struktur 2, NØ-del. Tegning 2/2 Originaltegning.	12/10	SN
6	Detaljtegning: kjernerøys/ struktur 2, lag 2. Originaltegning.	13/10	SSR
7	Plantegning av kjernerøys/ struktur 2, deler av lag 3. Originaltegning. Kartskapnr.8603	14/10	SSR
8	Skisse over inndeling av graveruter i kjernerøys/ struktur 2. Originaltegning.	14/10	SSR
9	Plantegning av kjernerøys / struktur 2, SV-del. Tegning 1/2. Originaltegning.	15/10	SSR
10	Plantegning av kjernerøys / struktur 2, NØ-del. Tegning 2/2. Originaltegning.	15/10	TSN
11	Profiltegning av profil 1. Bearbeidet tegning.		LWN
12	Profiltegning av profil 1 med tolkninger. Bearbeidet tegning.		LWN
13	Kjernerøys 1 før graving, plan. Bearbeidet tegning.		LWN
14	Kjernerøys 2 før graving, plan. Bearbeidet tegning.		LWN
15	Kjernerøys 2, lag 4 og 5 synlig, plan. Bearbeidet tegning.		LWN
16	Kjernerøys 2 med ruteinndeling, plan. Bearbeidet tegning.		LWN

Vedlegg 4

Profil 1: lagbeskrivelse, Berg 129/1, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag T 25416

Lagbeskrivelse til profil 1 (tegning 11, 12)

LAG	BESKRIVELSE
1	Mørk brun torvmasse. Mye røtter i forskjellig størrelser. Løst sammensatt. Klar avgrensning til lag 2.
2	Medio brun og finkornet sand. Løst sammensatt. Relativt homogen med innslag av enkelte røtter. Ikke noe synlig organisk materiale med unntak av trerøtter. Stort sett klare avgrensninger mot andre lag, men noe uklare overganger mot lag 10, 16, 19 og 24.
3	Lys brun og finkornet sand med spetter av medio brun finkornet sand og lys gul silt. Noe kullspettet. Glidende overgang mot lag 8, men klar overgang mot lag 2.
4	Brun og finkornet sand med spetter av lys brun sand og lys grå sand. Noe kullspettet og innslag av noen røtter. Klar overgang mot lag 7, men uklar overgang mot lag 8.
5	Spettete masse av finkornet brun, lysebrun og lys grå sand. Noe kullspettet, samt noen tynne røtter. Klar overgang mot lag 2, men glidende overgang mot lag 8.
6	Lys brungul og finkornet sand med spetter av brun finkornet sand og lys grå silt. Noe kullspettet og inneholder noen tynne røtter. Klar overgang mot lag 8.
7	Linse av grå silt med spetter av brun og brungul finkornet sand. Noe kullspettet og inneholder noen tynne røtter. Klar overgang mot lag 8.
8	Mørk gråbrun og finkornet silt med spetter av rødlig silt, lys grå silt og lys brun sand. Laget er noe kullspettet og inneholder noen tynne røtter. Laget er relativt kompakt. Laget inneholder striper med gråbrun kullholdig masse med trebiter ned mot bunnen noe som tolkes som rester av trerøtter.
9	Samlekontekstnummer for samling linser like over toppen av bergnabben mellom kjernerøys 1 og 2. Laget består av linser av gråbrun silt, lys gråhvitt silt, medio brun silt med noe trekull, rene trekull-linser, rødbrune linser med oppråtnet stein og mørk grå askeblandet silt med noe trekull. Felles for linsene er at de er svært kompakte. Overgangene er ujevne/buede men klare.
10	Grålig hvit linse med silt med små flekker av hvit silt som er svært hardpakket/segmentert. Laget kan trolig sees som en del av samlingen med linser i lag 9. Laget inneholder enkelte trekullfragment og overgangene er klare.
11	Laget består av heterogen silt med flekker av grå askeblandet silt, hvit silt og lys brun finkornet sand. Konsistensen er porøs og overgangene er gradvise.
12	Stripe med brun og finkornet sand med noen kullspetter. Klar overgang mot lag 3 og 6, men uklar overgang mot lag 8.
13	Heterogen linse med flekker av hovedsaklig grå silt (mørk og lys silt), samt mindre innslag av gråhvitt silt, trekullfragment og rødbrun råttstein. Laget fremstår som svært kompakt. Klar, men ujevn overgang
14	Tynn linse med medio grå silt med flekker av mørk grå silt. Laget er kompakt og inneholder noen få og små trekullfragmenter. Gradvise overganger.
15	Lys grå finsortert grus med finkornet sand. Laget er løst sammensatt og har klare avgrensninger.
16	Lys grå finkornet sand med innslag av noe grus. Laget er kompakt og inneholder

	noen få små trekullfragmenter. Uklare avgrensninger.
17	Mørk grålig brun silt. Laget er kompakt og har klare avgrensninger.
18	Blandet masse med lys brun og hvit silt iblandet noe grus. Uklare avgrensninger.
19	Lys grålig brun siltsand med noe grus/småstein. Flekker av gulbrun og finkornet sand. Gradvise/uklare overganger.
20	Samme som lag 19 men med mer innslag av gulbrun finkornet sand. Uklare/gradvise overganger.
21	Svært kompakt flekkete lag med innslag av gulbrun finkornet sand, gråhvit silt, hvit silt, mørk grålig brun siltsand, noe grus/småstein, små spredte trekullfragmenter og noen større steiner (5-10cm). Klare overganger.
22	Mørk grålig brun siltsand med små spredte trekullfragmenter. Enkelte steiner i laget (5-10cm). Klare overganger.
23	Svært lik lag 22, men noe lysere og mindre stein.
24	Lys grålig brun siltsand med flekker/lommer av hvit silt. Laget er kompakt og har gradvise overganger.
25	Flekkete lag med siltsand i ulike brunfarger samt små lommer av hvit silt. Laget inneholder et par kvartssteiner og noe få trekullfragmenter. Klare overganger nedover, mens det er gradvise overganger oppover.
26	Mørk grå grusholdig finkornet sand. Laget inneholder Spredte små trekullfragmenter. Klare overganger.
27	Lys grålig brun siltsand med lommer av mørkere gråbrun siltsand. Laget er kompakt og inneholder noen få steiner (5-10cm). Gradvise overganger.
28	Medio brun siltsand med enkelte trekullfragmenter. Laget er kompakt. Gradvise overganger.
29	Svært kompakt "flekkete" lag med mørk grå silt, brun og gulbrun silt og hvit sementert silt. Laget inneholder noen få trekullfragmenter. Klare overganger.
30	Mørk brun siltsand. Tolket som en lomme i lag 31 (eksisterer ikke som lagnummer på tegningen).
31	Gulbrun silt med lommer av gråhvit silt. Lommer av mørk brun siltsand (lag 30). Laget er kompakt/segmentert. Klare overganger.
32	Samling linser over kjerneøys 1: hovedsakelig mørk brun siltsand. Laget er veldig kompakt (nesten sementert). Laget inneholder spredte trekullfragmenter samt linser med kompakt trekull. Laget inneholder også noen røtter. Lommer av hvit silt i NØ samt noe rødbrun råttstein. Ellers er det ingen steiner i laget bortsett fra de som tilhører kjerneøys 1. Fargen minner om topplag 1 – muligens er dette gamle torvmasser? Klare overganger.

Vedlegg 5

Liste over beinmaterialet, Berg 129/1, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag T 25416

Beinmaterialet funnet ved graving av kjernerøys 2

Rute	Lag	Vekt/g	Kommentar
--	--	22.1	Oppsamling fra lag 2 (alle ruter).
A	3	0.8	
C	3	6.1	
C	5.1	4.5	
C	5.2	0.2	
C	6	0.1	
D	3	45.5	
D	4	27.2	
D	5.1	21.4	
D	6	4.7	
E	3	24.3	
E	4	45.2	
E	5.1	30.7	
E	5.2	131.2	
E	6	100.7	Tenner
E	7	2.5	
F	3	31.3	
F	4	35.9	
F	5.1	97.7	Tenner
F	5.2	132.2	
F	6	126.2	
G	4	0.5	
G	5.1	0.5	
G	7	2.4	
H	3	0.4	
H	4	1.1	
H	5.1	0.4	
H	6	0.5	
			Totalt 896,3 g brent bein fra alle ruter og lag.

Vedlegg 6

Liste over helleristninger, Berg 129/1, Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag T 25416

Beskrivelse av helleristninger

Figur	Mål	Beskrivelse	Funnsted
Skålgrop 1	5,5cm i diameter	Prikkhogd	Under røys 2
Skålgrop 2	5,0cm i diameter	Prikkhogd	Under røys 2
Skålgrop 3	2,5cm i diameter	Prikkhogd	Under røys 2
Skålgrop 4	2,0cm i diameter	Prikkhogd	Under røys 2
Skålgrop 5	2,0cm i diameter	Prikkhogd	Under røys 2
Skålgrop 6	2,5cm i diameter	Prikkhogd, noe uklar	Under røys 2
Skålgrop 7	2,0cm i diameter	Prikkhogd	Under røys 2
Fotsåle 1	22,0 x 10,0cm (lxb)	Prikkhogd, 2 tverrstriper	Under røys 2
Fotsåle 2	20,0 x 8,0cm	Slipt, 3 tverrstriper, utgjør et par med fotsåle 3	Under røys 2
Fotsåle 3	20,0 x 7,5cm	Slipt, 3 tverrstriper, utgjør et par med fotsåle 2	Under røys 2
Fotsåle 4	23,5 x 9,0cm	Slipt, 4 tverrstriper	Under røys 2
Fotsåle 5	26,0 x 10,0cm	Slipt, 2 eller tre tverrstriper	Under røys 2
Fotsåle 6	18,0 x 8,0cm	Slipt, 2 tverrstriper	Under røys 2
Fotsåle 7	16,0 x 7,0cm	Noe utydelig, slipt, ingen tverrstriper synlig	Under røys 2
Fotsåle 8	28 x 18,0cm	Noe utydelig, slipt, 2 tverrstriper	Under røys 2
Fotsåle 9	16,0 x 15,0cm	Slipt eller prikkhogd? Et par med tær.	På berg SV for røys 2
Båt 1	39,0 x 6,0cm	Prikkhogd?	På berg SV for røys 2
Båt 2	23,0 x 4,0cm	Prikkhogd?	På berg SV for røys 2
Båt 3	33,0 x 5,0cm	Slipt?	På berg SV for røys 2
Spiral	38,0 x 21,0cm	Prikkhogd, skråstilt dobbeltspiral?	På berg SV for røys 2

VEDLEGG 7: RENTEGNINGER

Tegning 1-10: Originaltegninger

Tegning 11: Profil 1

Tegning 12: Profil 1 med tolkninger

Tegning 13: Profil 1 med prøver markert

Tegning 14: Kjernerøys 1 før graving

Tegning 15: Kjernerøys 2 før graving

Tegning 16: Kjernerøys 2 : lag 4 og 5

Tegning 17: Kjernerøys 2: lag 4 og 5 med ruteinndeling

VEDLEGG 8: KART/BEARBEIDETE INNMÅLINGER

Kart 1: Oversikt over Berg med vei, gård, høydekoter etc.

Kart 2: Oversikt over feltet før graving

Kart 3: Oversikt over røys 1 før graving med nedgravning og stein, og etter graving med bunn- og toppmålinger

Kart 4: Oversikt over røys 2 med alle innmålte lag synlig

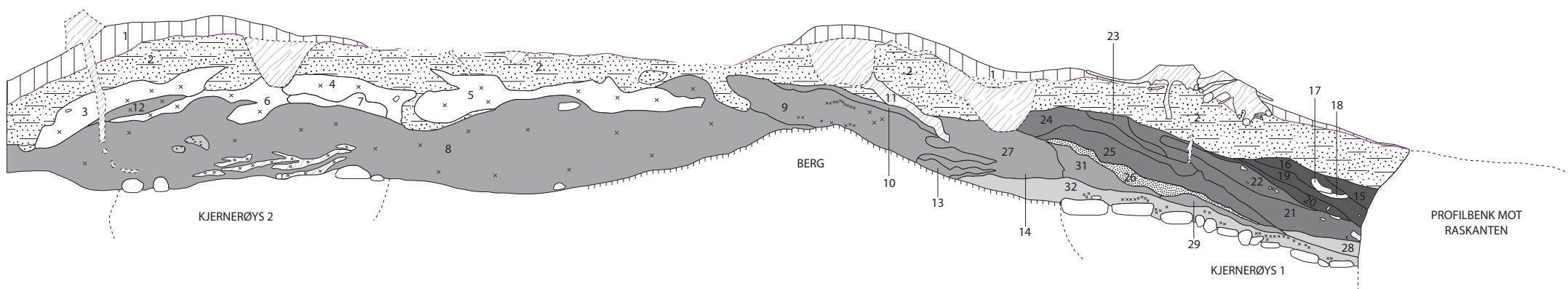
Kart 5: Røys 2 i lagvise bilder:

1. Ruteinndeling
2. Lag 1 isolert
3. Røys med nedgravning og steinpakning før graving av lag 2/3
4. Beinkonsentrasjon i lag 3 isolert
5. Lag 4 med svartjordkonsentrasjon i midten og lag 5 omkring
6. Utstrekning lag 5, inkludert stein
7. Utstrekning lag 6

Kart 6: Vitenskapelige prøver

Tegning 12

Berg 129/1, Stjørdal kommune
 Nord-Trøndelag
 Profil 1 over kjernerøys 1 og 20
 1:40
 06.10.10 SSR og TSN

På grunnlag av lagbeskrivelser (vedlegg 14) og bilder av profilen har jeg valgt å gjøre en tolkning av profil 1 der jeg har slått sammen en del av lagene. I det følgende kommer en kort beskrivelse.

Lag 1 og 2 var allerede greit avgrenset.

Lag 11 mener jeg kan være restene av en rot på grunn av fyllmasse, form og plassering iforhold til roten.

Lag 32 var greit avgrenset.

Jeg mener imidlertid at lag 8, 9, 10, 12, 13, 14, 27, 28, 29 og 31 muligens kan høre sammen.

Lag 26 var greit avgrenset.

Jeg mener imidlertid at 21, 22, 23, 24 og 25 muligens kan høre sammen.

Jeg mener også at lag 15, 16, 19 og 20 muligens kan høre sammen.

Jeg er usikker på lag 17 og 18, men tror også at de kan høre til lag 15 m.fl.

Jeg er også usikker på lag 3, 4, 5, 6 og 7, og derfor er de bare markert med hvitt.

Trerøtter

Stein

Trekull

Avgrensning kjernerøys/raskant

Avgrensning mot berg

Lag 1

Lag 2

Lag 32

Lag 31 m.fl.

Lag 26

Lag 25 m.fl.

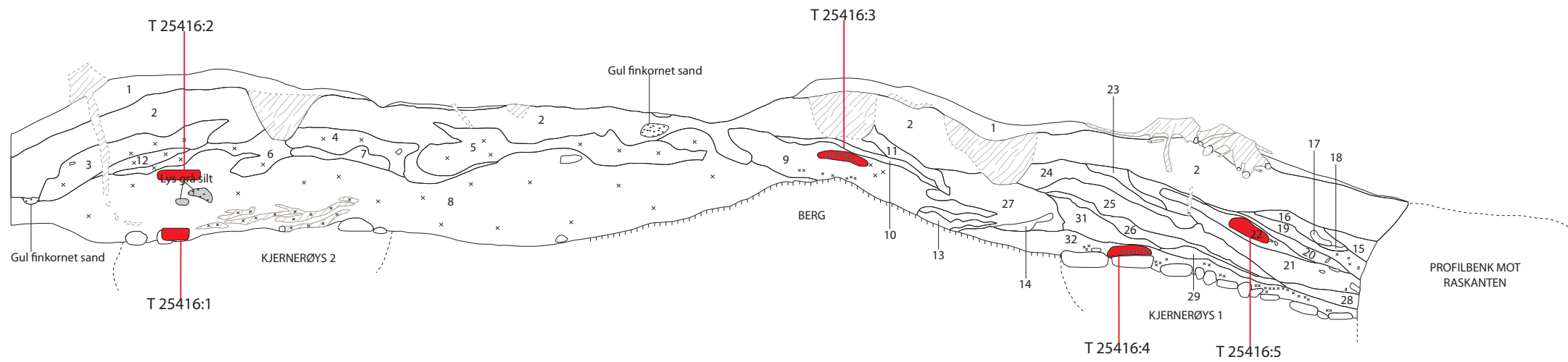
Lag 3, 4, 5, 6

Lag 15 m.fl.

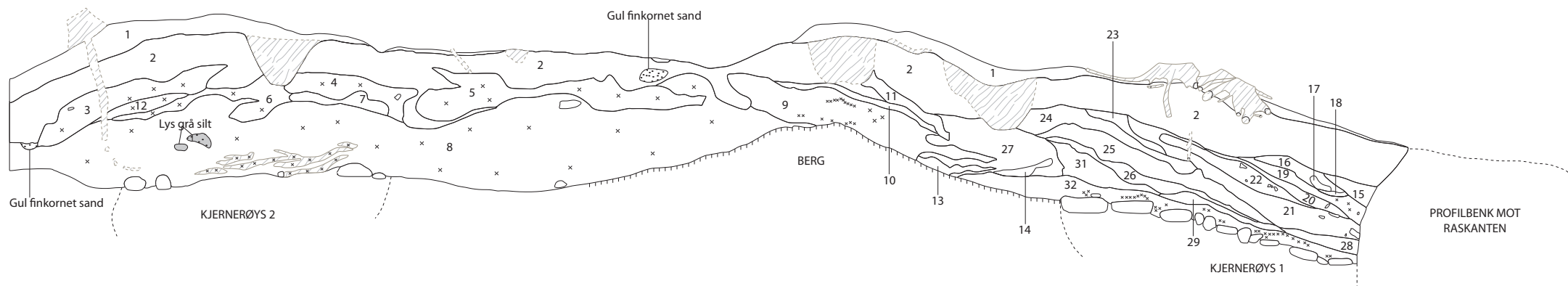

1m

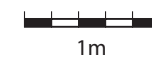

TEGNING 11

Berg 129/1, Stjørdal kommune
Nord-Trøndelag
Profil 1 over kjernerøys 1 og 20
1:40
06.10.10 SSR og TSN

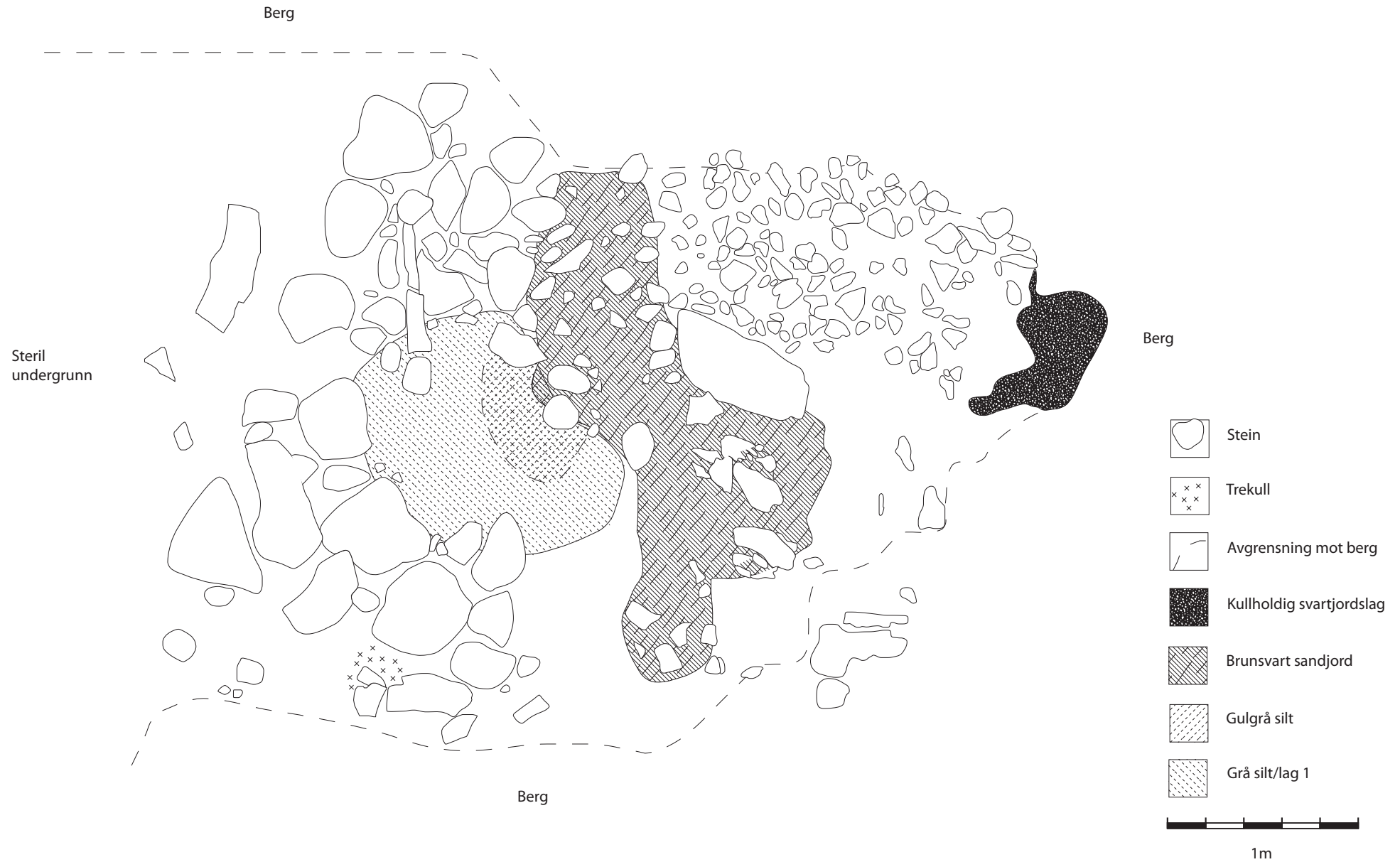

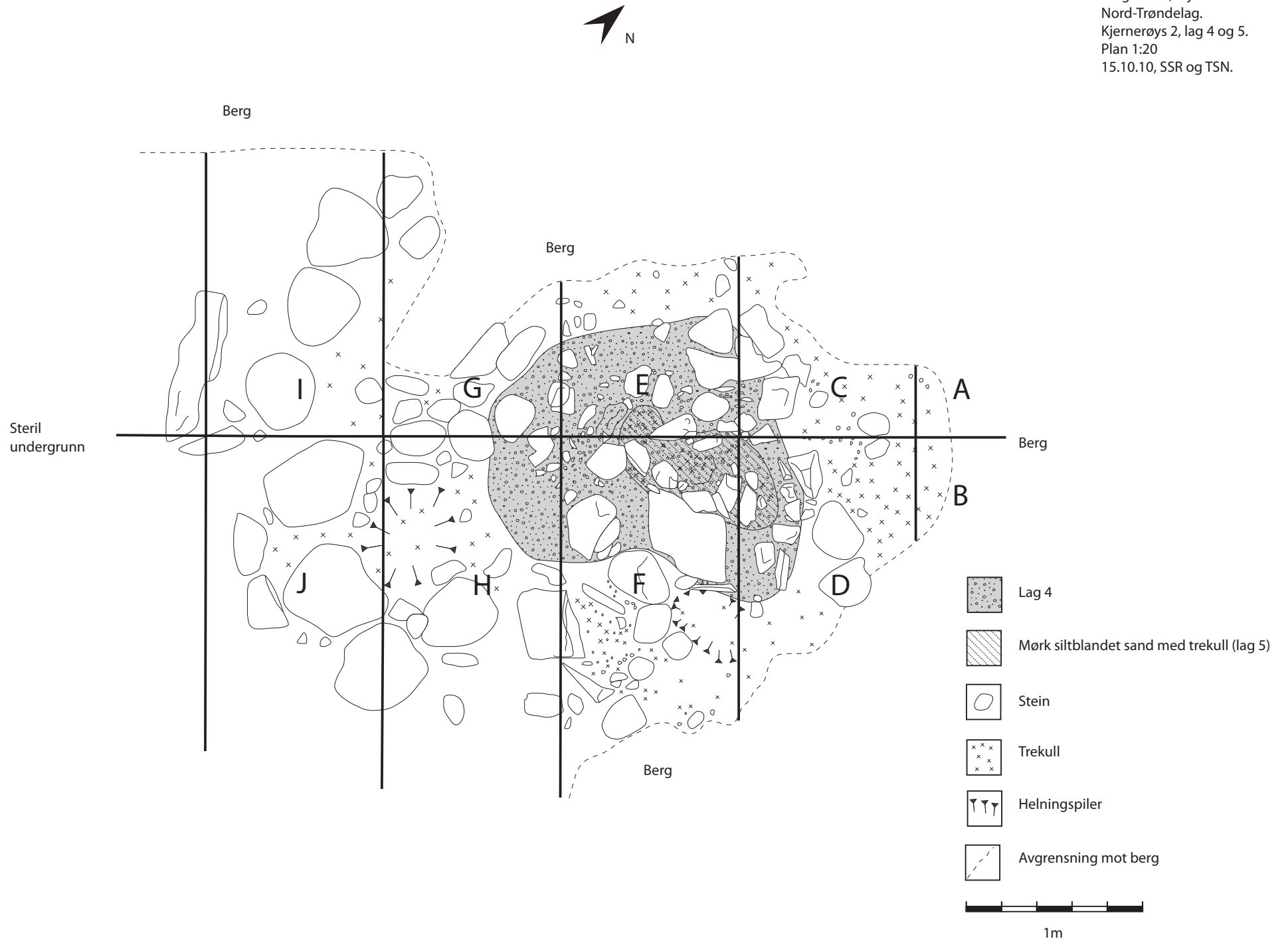
- Trerøtter
- Stein
- Trekull
- Avgrensning kjernerøys/raskant
- Avgrensning mot berg

Tegning 15

Berg 129/1, Stjørdal kommune,
Nord-Trøndelag
Kjernerøys 2, før graving
Plan 1:20
12.10.10, SSR og SN

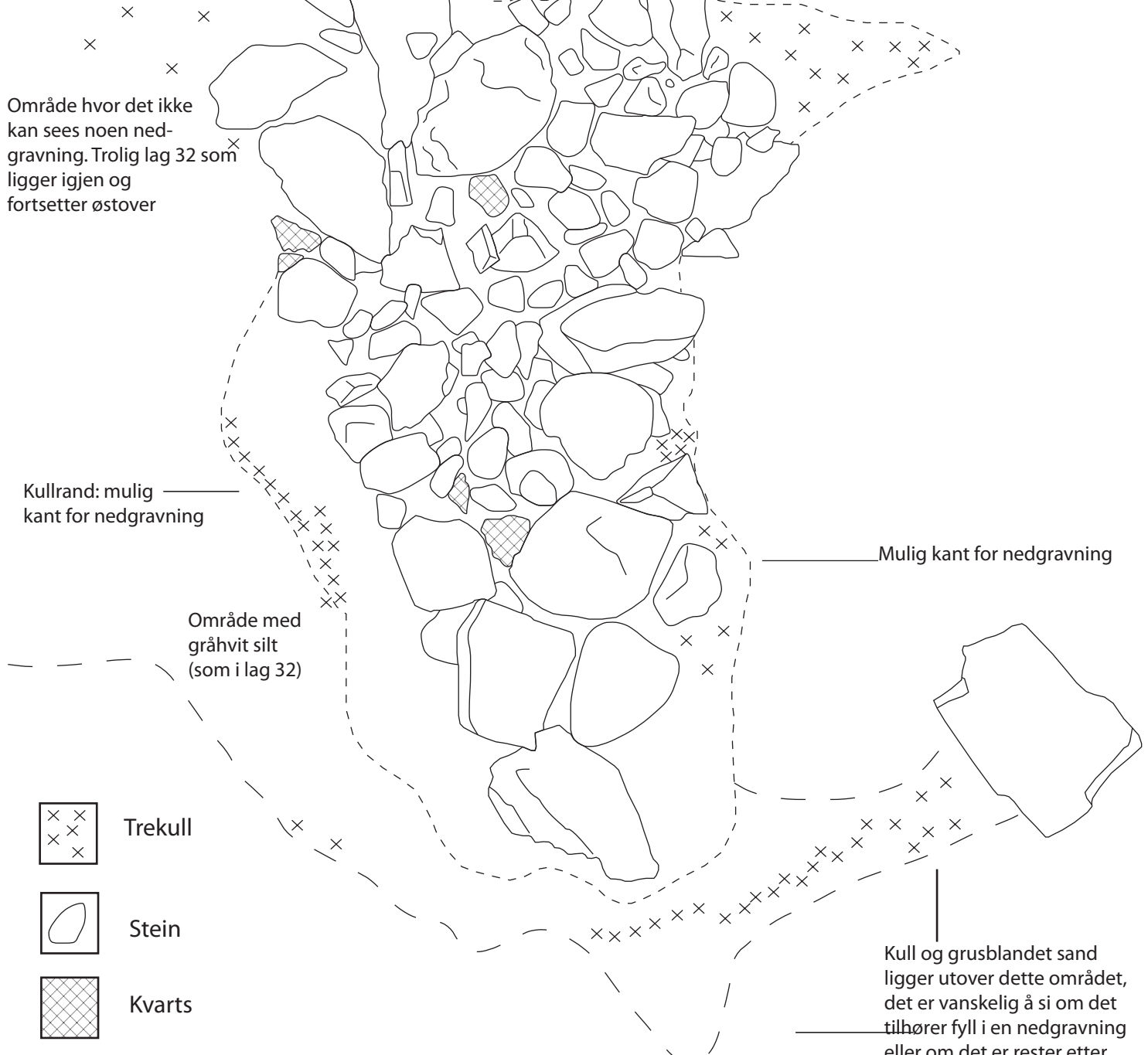
Tegning 16

Berg 129/1, Stjørdal kommune,
Nord-Trøndelag.
Kjernerøys 2, lag 4 og 5.
Plan 1:20
15.10.10, SSR og TSN.

Profil mot raskant

Trekull

Stein

Kvarts

Indre avgrensning

Ytre avgrensning

1m